

CK.0000067146

ỜNG

LỊCH SỬ
HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN
VÙNG ĐẤT NAM BỘ
(Từ khởi thủy đến năm 1945)

Sách tặng

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC XÃ HỘI

**LỊCH SỬ HÌNH THÀNH
VÀ PHÁT TRIỂN VÙNG ĐẤT NAM BỘ
(Từ khởi thủy đến năm 1945)**

Biên mục trên xuất bản phẩm của Thư viện Quốc gia Việt Nam

Lịch sử hình thành và phát triển vùng đất Nam Bộ : Từ khởi thủy đến năm 1945 / Trần Đức Cường (ch.b.), Võ Sĩ Khải, Nguyễn Đức Nhuệ, Lê Trung Dũng. - H. : Khoa học xã hội, 2014. - 684tr. ; 24cm

Thư mục: tr. 605-676

1. Lịch sử 2. Nam Bộ 3. Việt Nam

959.77 - dc23

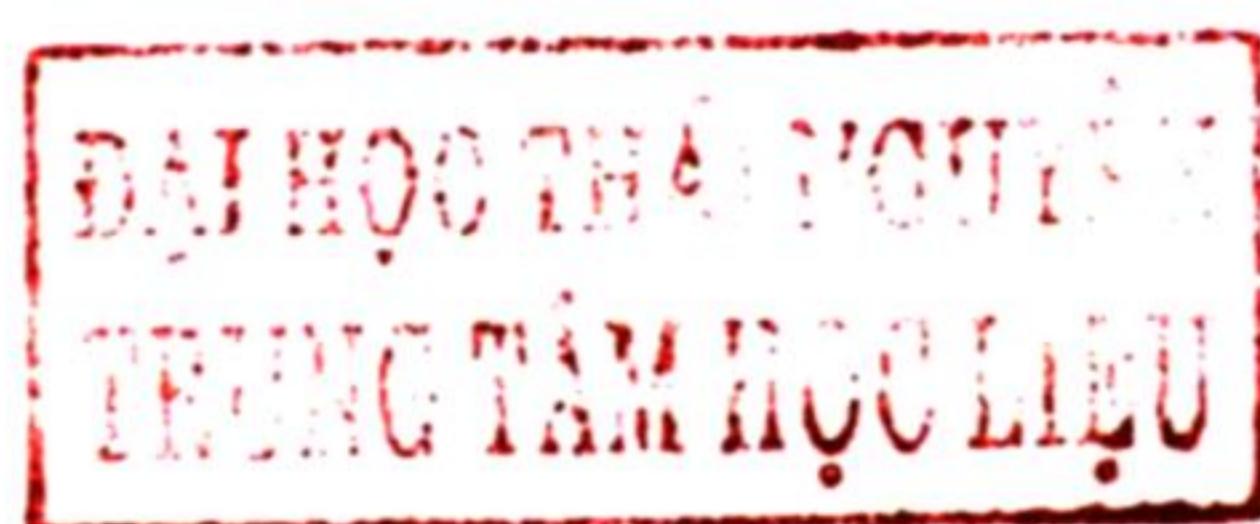
KXF0050p-CIP

GS L. T. H

TRẦN ĐỨC CƯỜNG (*Chủ biên*)
VÕ SĨ KHẢI, NGUYỄN ĐỨC NHUẬT, LÊ TRUNG DŨNG

959.7
LIC

LỊCH SỬ HÌNH THÀNH
VÀ PHÁT TRIỂN VÙNG ĐẤT NAM BỘ
(Từ khởi thủy đến năm 1945)

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC XÃ HỘI
HÀ NỘI - 2014

CHỦ BIÊN
PGS.TS. Trần Đức Cường

CÁC TÁC GIẢ

Mở đầu:	PGS.TS. Trần Đức Cường
Phần thứ nhất:	NNC. Võ Sĩ Khải
Phần thứ hai :	PGS.TS. Nguyễn Đức Nhuệ
Phần thứ ba:	PGS.TS. Lê Trung Dũng, PGS.TS. Trần Đức Cường
Kết luận:	PGS.TS. Trần Đức Cường

 (Chữ ký)

MỞ ĐẦU

Nam Bộ là phần lãnh thổ thiêng liêng, là vùng đất có vị trí quan trọng về kinh tế, chính trị, văn hóa và an ninh, quốc phòng của Việt Nam. Bảo vệ vững chắc và xây dựng vùng đất Nam Bộ ngày càng giàu mạnh góp phần thực hiện bảo đảm sự thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc Việt Nam.

Kế tục và phát huy truyền thống bất khuất, kiên cường và tinh thần lao động cần cù, sáng tạo trong hàng ngàn năm của dân tộc Việt Nam, các thế hệ người dân Nam Bộ đã góp phần cùng nhân dân cả nước xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam, trong đó có vùng đất Nam Bộ.

Từ lâu, vùng đất Nam Bộ đã là đối tượng nghiên cứu của nhiều nhà khoa học trong và ngoài nước vì sự phong phú về lịch sử và văn hóa cũng như sự phức tạp với nhiều biến động và xáo trộn trong quá trình hình thành và phát triển. Vùng đất trù phú này cũng thu hút được sự quan tâm, tìm hiểu của các nhà nghiên cứu Việt Nam và quốc tế. Từ hàng ngàn năm trước, một số thư tịch cổ Trung Hoa như *Lương thư*, *Tùy thư*, *Đường thư*, *Tân Đường thư*... đã có những ghi chép về vùng đất này, dù còn rất sơ sài. Một số sứ thần Trung Hoa du hành phương Nam đã ghi lại khá tỉ mỉ cảnh vật, con người và một số hoạt động văn hóa ở vùng đất Nam Bộ lúc ấy và các vùng lân cận mà đáng kể nhất là cuốn *Chân Lạp phong thổ ký* của Chu Đạt Quan.

Từ khi các nhà nghiên cứu phương Tây có điều kiện tìm hiểu về các nước Đông Nam Á, không ít người đã đi sâu nghiên cứu

về lịch sử, đất nước, con người và văn hóa vùng đất Nam Bộ của Việt Nam. Các kết quả nghiên cứu ấy được thể hiện trong các tác phẩm của H. Aurillac (cuốn *Cochinchine*), A. M. Savani (cuốn *Visages et images du Sud Vietnam*), Garchay Henry (cuốn *Hôs ethniques dans la vallée basse du Mekong*), P. Pelliot (cuốn *Le Founan*), G. Maspero (cuốn *L'Empire Khmer, Histoire et Documents*), G. Cœdes (cuốn *Histoire ancienne des Etuts Hindousés d'Extrême - Orient*), L. Mallerer (cuốn *L'Archéologie du Delta Mékong*)...

Ở Việt Nam, nhiều tác phẩm viết về vùng đất Nam Bộ hoặc có đề cập đến vùng đất Nam Bộ cũng đã được biên soạn và xuất bản, như *Phủ biên tạp lục* của Lê Quý Đôn, *Gia Định thành thông chí* của Trịnh Hoài Đức và tiếp đó là các tác phẩm của Phan Khoang, Lê Hương, Sơn Nam, Bình Nguyên Lộc, Nguyễn Đình Đầu, Phan Huy Lê, Huỳnh Minh, Nguyễn Phan Quang, Phạm Văn Sơn, Tạ Chí Đại Trường, Lương Ninh, Huỳnh Lứa, Mạc Đường, Lê Xuân Diệm, Đào Linh Côn, Võ Sĩ Khải, Phạm Quang Sơn, Phan An, Phan Xuân Biên, Lê Trung Khá, Phan Thị Yến Tuyết, Nguyễn Thị Hậu...

Tuy vậy, những hiểu biết của chúng ta đối với vùng đất Nam Bộ trên tất cả các mặt chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội... chưa thật đầy đủ và toàn diện. Nguyên nhân chủ yếu là do các tài liệu lịch sử về vùng đất Nam Bộ còn nhiều hạn chế. Lợi dụng tình trạng này, một số người đưa ra các thông tin sai lạc, xuyên tạc về vùng đất và con người Nam Bộ với các ý đồ khác nhau.

Trong tình hình ấy, chúng tôi cho ra mắt công trình *Lịch sử hình thành và phát triển vùng đất Nam Bộ (Từ khởi thủy đến năm 1945)*. Bằng các cứ liệu lịch sử, chúng tôi cố gắng trình bày về quá trình khai phá, xác lập chủ quyền, xây dựng và phát triển cũng như quá trình bảo vệ vùng đất Nam Bộ của các thế hệ người Việt Nam nhằm gop phần chứng minh và khẳng định vùng đất Nam Bộ là một bộ phận lãnh thổ quốc gia Việt Nam từ lâu đời,

người dân ở đây đã hội nhập vào cộng đồng dân cư Việt Nam từ nhiều thế kỷ. Trong suốt thời kỳ đấu tranh giành độc lập và thống nhất Tổ quốc, nhân dân Nam Bộ, không phân biệt già, trẻ, trai, gái, thành phần xã hội, theo tôn giáo hay không theo một tôn giáo nào, là người Kinh hay người Khmer, người Hoa, người Chăm, người Xtiêng... đã phát huy tinh thần yêu nước, dũng cảm chống quân thù, xứng đáng là những người đã dựng lên "Thành đồng Tổ quốc". Trong thời kỳ xây dựng và phát triển đất nước, nhất là trong công cuộc Đổi mới hiện nay, nhân dân Nam Bộ, với phẩm chất tốt đẹp luôn năng động, sáng tạo trong lao động sản xuất đã biến Nam Bộ thành một vùng đất có tốc độ tăng trưởng cao, đời sống nhân dân không ngừng được cải thiện... Trong công trình này, qua kết quả nghiên cứu, chúng tôi cũng cố gắng đưa ra các luận chứng khoa học chống lại các luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch nhằm nâng cao sự hiểu biết của nhân dân ta về vùng đất Nam Bộ là một bộ phận không thể tách rời, là vùng lãnh thổ thiêng liêng của Tổ quốc Việt Nam.

Chúng tôi mong nhận được nhiều ý kiến đóng góp của các nhà nghiên cứu, của những người quan tâm để nội dung cuốn sách sẽ được bổ sung và hoàn chỉnh hơn khi có điều kiện.

**TM. Các tác giả
PGS.TS. TRẦN ĐỨC CƯỜNG**

